

Załącznik nr 1 do
Uchwały nr XXXVI/479/21
Rady Miejskiej Strzelina
z dnia 31 sierpnia 2021 roku

Załącznik nr 3 do
Ogłoszenia Burmistrza Miasta i Gminy Strzelin
z dnia 11 sierpnia 2022 roku

GMINA STRZELIN

PROGRAM SZCZEPIEŃ PROFILAKTYCZNYCH PRZECIW GRYPIE DLA OSÓB W WIEKU 65 LAT I POWYŻEJ ZAMIESZKAŁYCH NA TERENIE GMINY STRZELIN

OKRES REALIZACJI: LATA 2021-2023

Strzelin

PODSTAWA PRAWNA:

art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285).

Strzelin 2021

I. Opis problemu zdrowotnego

I. 1. Problem zdrowotny

Grypa jest groźną, zakaźną chorobą wirusową atakującą i rozwijającą się w drogach oddechowych mogącą powodować ciężkie i uciążliwe objawy infekcyjne spowodowane zakażeniem wirusem, który przenoszony jest drogą kropelkową, a czasami także poprzez kontakt ze skażoną powierzchnią. Epidemie grypy występują zwykle w okresie jesienno-zimowym. Objawy grypy pojawiają się nagle (czasem w ciągu zaledwie kilku godzin) i mogą trwać od kilku dni do kilku tygodni.

Wirusy atakują komórki nabłonka dróg oddechowych, w których namnażają się powodując w konsekwencji ich martwicę sprzyjającą rozwojowi patogenów bakteryjnych.

Wirusy grypy z uwagi na swoją łatwość rozprzestrzeniania się, częste mutacje oraz objawy chorobowe trudne do zdiagnozowania, rodzą ryzyko powstania groźnych dla zdrowia i życia powikłań pogrypowych.

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) co roku na grypę choruje na świecie od 330 milionów do 1,575 miliarda ludzi, z czego umiera od 0,5 miliona do 1 miliona.

Grypa powoduje zachorowania o charakterze epidemii, które występują co roku oraz zachorowania o charakterze pandemii mające zasięg ogólnosiwiatowy i wywoływane są przez nowy typ/podtyp wirusa grypy (np. ptasi wirus, wirus „świńskiej grypy”), na który większość populacji nie jest uodporniona i który z łatwością przenosi się z człowieka na człowieka.

W Polsce w sezonie epidemicznym 2018 r. odnotowano ponad 52 mln zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę oraz ponad 17 tys. hospitalizacji, natomiast w 2019 r. odnotowano ponad 47 mln zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę oraz ponad 18 tys. hospitalizacji. Wśród osób starszych, czyli osób, które ukończyły 65 rok życia, grypa uważana jest za jedną z głównych przyczyn zgonów. Najnowsze meldunki Zakładu Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru Pracowni Monitorowania Analizy i Sytuacji Epidemiologicznej wskazują, że tylko w okresie od 23 marca 2021 r. do 7 kwietnia 2021 r. roku zarejestrowano w Polsce ogółem 124 080 zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Średnia dzienna zapadalność wyniosła 40,08 na 100 tys. ludności. Nie odnotowano w tym okresie zgonów spowodowanych zachorowaniem na grypę.

Wirusy grypy zaklasyfikowane są w trzech typach: A, B i C. Epidemiczne zachorowania u ludzi wywołują typy A rzadziej B. Sprawcą groźnych pandemii jest wirus A. Za sezonowe zachorowania i epidemie, które powtarzają się średnio co trzy lata, odpowiada wirus B. Najłagodniejszy wirus C atakuje głównie dzieci. Typ A wirusów grypy podzielony jest na podtypy na podstawie właściwości antygenowych ich antygenów powierzchniowych- neuraminidazy (N) i hemaglutyniny (H). Grypę sezonową najczęściej wywołują wirusy podtypów AH1N1 oraz AH3N2.

W polskim Programie Szczepień Ochronnych (PSO) na 2021 rok znajdują się szczepienia obowiązkowe i zalecane. Wśród szczepień zalecanych znajduje się

także szczepienie przeciw grypie. Obejmuje ono zdrowe dzieci od 6 miesiąca życia do 18 roku życia, a także kobiety w ciąży i osoby w wieku powyżej 55 lat. Niestety, mimo istnienia i propagowania tych rekomendacji, stan zaszczepienia przeciw grypie w naszym kraju jest skrajnie niski.

Zgodnie z apelem WHO należy dążyć do zwiększenia liczby tych szczepień. Fakty niezbicie wskazują na potrzebę i bezpieczeństwo wykonywania szczepień w celu ochrony jednostek i populacji przed chorobami zakaźnymi.

Grypa często ma przebieg bardzo gwałtowny z ostrymi objawami, wśród których po okresie inkubacji możemy wyróżnić:

- objawy ogólne: gorączka (temperatura ciała powyżej 38° C), uczucie ogólnego rozbicia, przeczulica skóry, dreszcze,
- objawy ze strony układu oddechowego: surowicza wydzielina z nosa, ból gardła, chrypka, bóle w klatce piersiowej, suchy kaszel prowokujący wymioty,
- objawy ze strony innych układów: ból głowy, brak łaknienia, bóle mięśniowe, zawroty głowy, biegunka i wymioty, senność i ospałość,
- objawy żołądkowo- jelitowe: głównie nudności i wymioty.

	 SUCHY KASZEL	 GORĄCZKA	 KATAR	 DRAPANIE W GARDLE	 DUSZNOŚCI	 BÓLE GŁOWY	 BÓLE MIĘŚNI	 KICHANIE	 ZMĘCZENIE	 BIEGUNKA
GRYPA	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓	✗	✓✓✓	✓✓✓	✗	✓✓✓	✓✓
PRZEZIĘBIENIE	✓	~	✓✓✓	✓✓✓	✗	~	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✗

	CZĘSTO		CZASAMI		MAŁO		RZADKO		BRAK
---	---------------	---	----------------	---	-------------	--	---------------	---	-------------

Źródło: <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/grypa/>

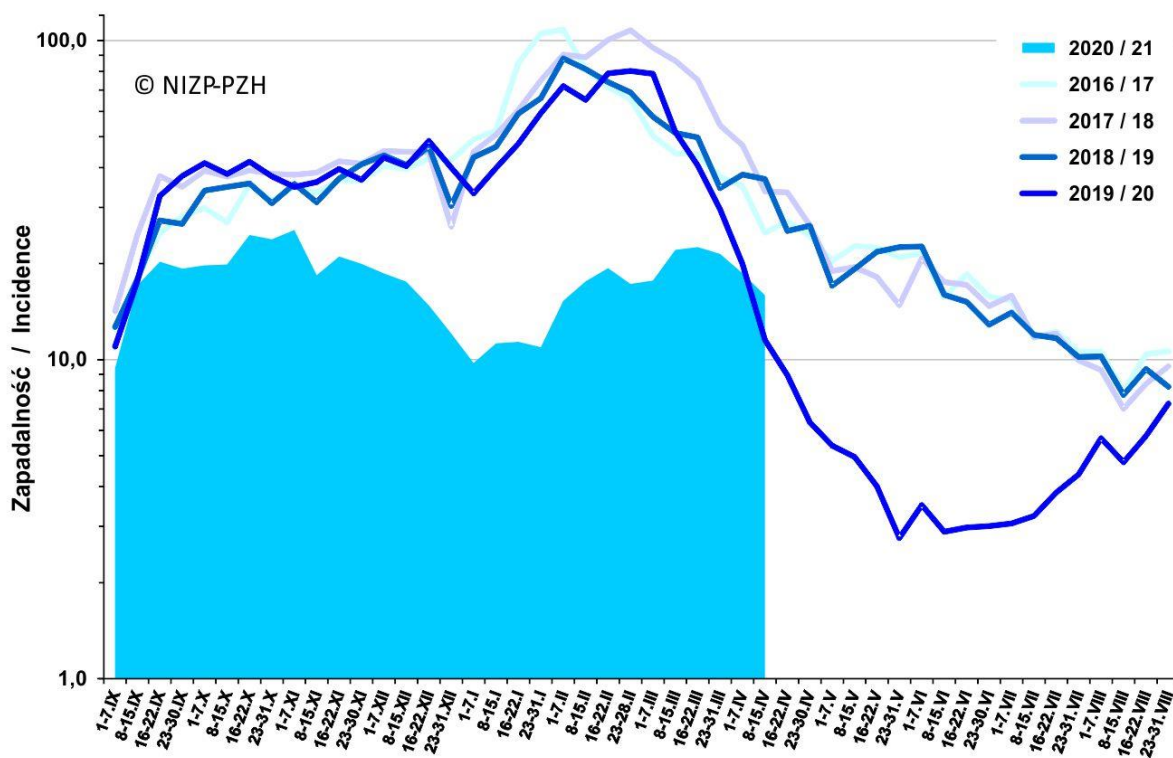
Wirus grypy podlega częstym mutacjom, aby zapewnić skuteczną profilaktykę należy powtarzać szczepienia co sezon. WHO (Światowa Organizacja Zdrowia) regularnie weryfikuje skład szczepionki i publikuje swoje zalecenia.

I.2. Dane epidemiologiczne

Grypa to ostra choroba zakaźna wywołana przez wirusy grypy. W Polsce sezon wzmożonych zachorowań na grypę trwa od października do kwietnia – przy czym najwyższy szczyt zachorowań przypada między styczniem, a marcem. Według

danych Światowej Organizacji Zdrowia, na grypę zapada rocznie od 5 do 15% populacji, czyli w Polsce jest to kilka milionów osób.

Dużym problemem zdrowotnym w przypadku grypy jest znaczny wskaźnik groźnych dla zdrowia powikłań, szczególnie u osób starszych z chorobami przewlekłymi. Do najczęściej występujących powikłań należy zapalenie płuc oraz zapalenie górnych dróg oddechowych. Powodem tych powikłań są często zakażenia pneumokokami. Do innych zaliczymy zapalenie mięśnia sercowego, zapalenie mięśni, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie nerwów obwodowych, zapalenie nerek, posocznica oraz zaostrzenie chorób przewlekłych takich jak cukrzyca, przewlekła choroba obustronnych płuc, choroba niedokrwienna serca. Każdego roku na świecie na skutek ciężkich powikłań pogrypowych życie traci od 250 000 do 500 000 osób. Większość zgonów dotyczy pacjentów w wieku powyżej 65 lat osłabionych przez inne niż grypa choroby.

Ryc.1. Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę. Średnia dzienna zapadalność (na 100 tys. ludności) wg tygodniowych meldunków w sezonie 2020/21 w porównaniu z sezonami 2016/17 - 2019/20

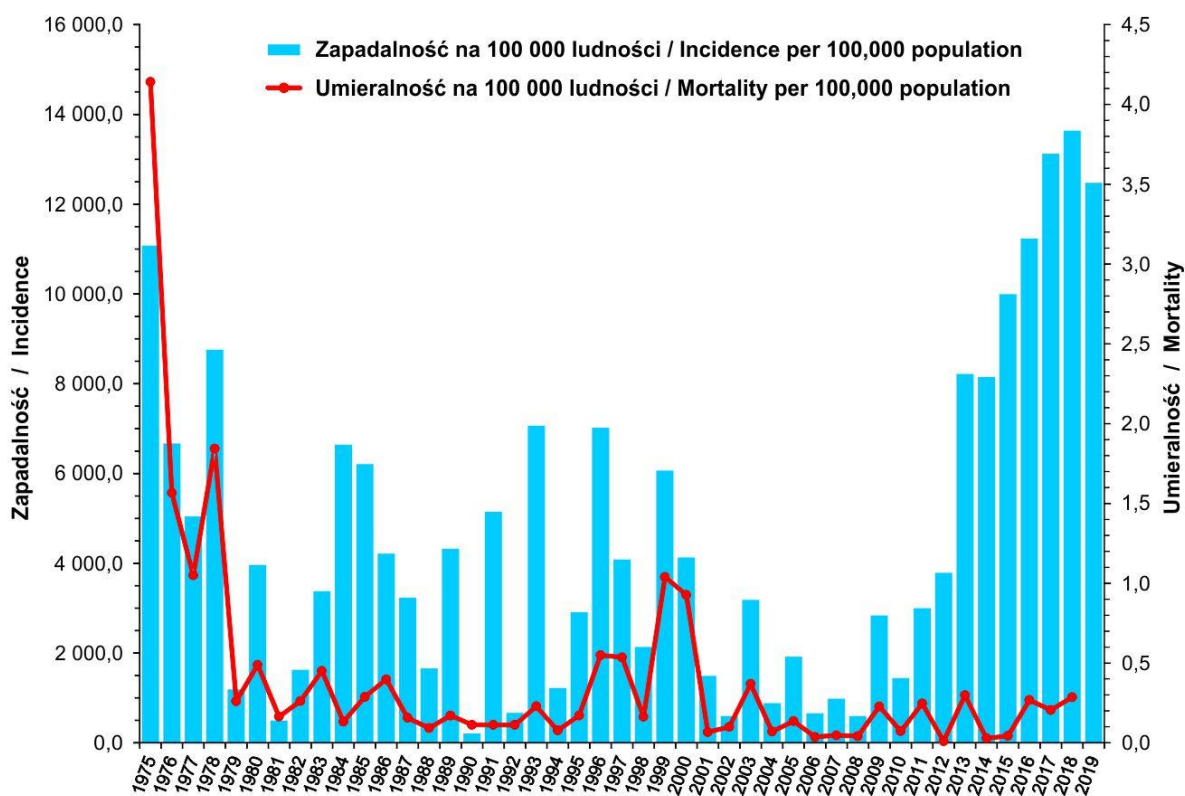
W Polsce od kilku lat obserwuje się wzrost zachorowań na grypę i choroby z objawami grypopodobnymi, a także odnotowuje się rosnącą liczbę hospitalizacji z powodu grypy i jej powikłań. Główną przyczyną śmierci nie jest sama grypa, ale występujące po niej powikłania. Większość zgonów dotyczy pacjentów w wieku powyżej 65 lat lub młodszych, ale osłabionych przez inne niż grypa choroby. Grypa może być także niebezpieczna dla niemowląt oraz małych dzieci. W przypadku

niewłaściwego leczenia albo jego braku nawet pacjenci w sile wieku mogą doznać poważnych komplikacji.

Tab. 1. Liczba zachorowań na grypę i podejrzeń zachorowań na grypę, hospitalizacji i zgonów z powodu grypy w kolejnych sezonach epidemicznych w Polsce

1.09-30.08	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Zachorowania	4 069 412	4 839 025	5 415 933	4 632 114
Zmiana	37%	8%	19%	12%
Hospitalizacje	12 227	17 049	16 970	18 555
Zmiana	29%	39%	0%	9%
Zgony	140	25	47	150

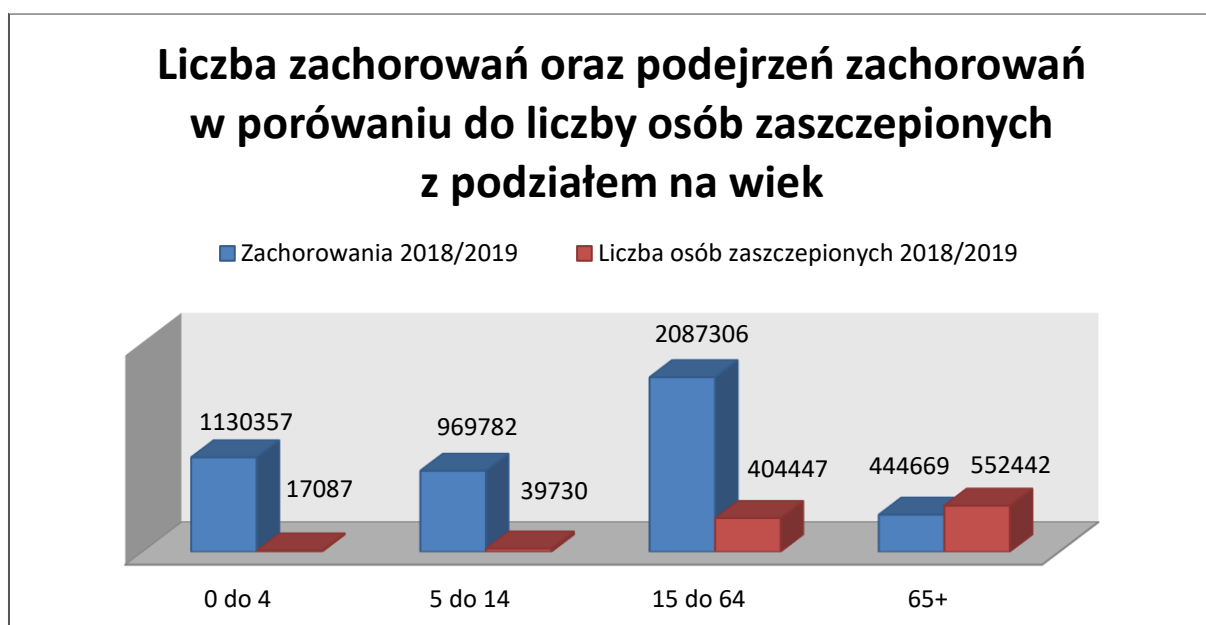
Powyższe dane wskazują na coraz lepszą świadomość społeczeństwa na temat możliwości zachorowania na grypę i powszechną diagnostykę choroby, która uwzględnia diagnostykę różnicową infekcji dróg oddechowych.

Ryc. 2. Zapadalność na grypę i podejrzeń grypy oraz umieralność z powodu grypy (na 100 tys. ludności) w latach 1975 – 2019

Wskaźnik wyszczepialności w Polsce od kilku lat utrzymuje się na stałym niskim poziomie. Dane przedstawione przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego wskazują średnią wyszczepialność wśród populacji seniorów zaszczepionych na terenie Unii Europejskiej na poziomie 44%, natomiast zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia to wyszczepialność na poziomie powyżej 75% populacji wśród

seniorów. Jedynie w trzech krajach Unii Europejskiej, tj. Holandii, Irlandii Północnej i Szkocji wszczepialność wśród seniorów wynosi powyżej 75%. Jeżeli chodzi o polskich seniorów wszczepialność plasuje się na poziomie 15%, natomiast cała populacja osób zaszczepionych w Polsce, to zaledwie 4%. Regularne szczepienia przeciw grypie łagodzą przebieg infekcji. Zaszczepieni na grypę pacjenci rzadziej zapadają na inne infekcje wirusowe, a nawet zwykłe przeziębienia wywołane przez rinowirusy. Szczepienie jest ważne również ze względu na sytuację epidemiologiczną. Co sezon epidemiczny odnotowuje się kilka milionów przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę i kilka tysięcy hospitalizacji. Należy mieć świadomość, że przeciwzapalne leki kupowane bez recepty jedynie zmniejszają nasilenie objawów, ale nie mają wpływu na wirusa grypy. W żadnym przypadku preparatów bez recepty nie należy stosować w profilaktyce grypy. Dlatego tak ważne są wspólne działania zmierzające do realizacji programów polityki zdrowotnej, które wpłyną na wzrost wielkości populacji, która podda się szczepieniom.

Ryc. 3. Opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzelinie przekazał dane dotyczące zachorowań na grypę wśród mieszkańców powiatu strzelińskiego. Dane opracowano na podstawie okresowych „Meldunków o zachorowaniach i podejrzaniach zachorowań na grypę” MZ-55 nadesłanych do powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w systemie tygodniowym przez jednostki ochrony zdrowia, do których zgłosili się chorzy.

W meldunkach zgodnie z definicją grypy przyjętą na potrzeby nadzoru nad chorobami zakaźnymi w krajach Unii Europejskiej – wykazuje się grypę rozpoznaną klinicznie i/lub laboratoryjnie oraz wszystkie rozpoznane zachorowania grypopodobne i ostre zakażenia dróg oddechowych.

Tab. 2. Tabelaryczne zestawienie zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę osób w wieku 65 lat i powyżej w powiecie strzelińskim w latach 2016 – 2021.

Lata	Liczba zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę	Hospitalizacje
	Powiat strzeliński/ 65 lat i powyżej	Powiat strzeliński/ 65 lat i powyżej
2016	568	0
2017	746	3
2018	497	1
2019	404	0
2020	282	2
2021	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Epidemiologicznej w Strzelinie

I. 3. Opis obecnego postępowania

Profilaktyka w przypadku grypy polega na stosowaniu szczepień ochronnych, leków przeciwwirusowych, przestrzeganiu podstawowych zasad higieny, noszeniu maseczek, profilaktyce farmakologicznej oraz izolacji chorych. Obecnie, w sytuacji pojawienia się problemów związanych z zachorowaniem na wirusa grypy udzielana jest pomoc pacjentowi w ramach podstawowej opieki zdrowotnej przez działające na terenie gminy Strzelin podmioty lecznicze. Szczepienia przeciw grypie znajdują się w grupie szczepień zalecanych, ale niefinansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministerstwa Zdrowia.

Jak wynika z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. 2021 r. poz. 1285), do zadań własnych gminy należy w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców. Uwzględniając omówione powyżej aspekty, a także brak refundacji w Polsce szczepień przeciwko grypie, Gmina Strzelin postanowiła wdrożyć program szczepień przeciwko grypie skierowany do osób w wieku 65 lat i powyżej.

I. 4. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu

Szczepienia to najskuteczniejszy sposób zapobiegania infekcjom i powikłaniom. Szczepienia przeciw grypie chronią przed powikłaniami pogrypowymi, które mogą pozostawić zdrowotne konsekwencje do końca życia np. konieczność przejścia na rentę inwalidzką, a nawet zakończyć się zgonem z powodu zaostrzenia istniejących lub pojawienia się nowych chorób przewlekłych, szczególnie ze strony układu oddechowego, krążenia, nefrologiczne, neurologiczne, ze strony ośrodkowego układu nerwowego, schorzenia naczyń mózgu, psychiatryczne, poronienia, jak również zakończyć się zgonem ciężarnej kobiety. Powikłania pogrypowe mogą dotknąć wszystkich bez względu na wiek.

Liczne badania wykazują, że skuteczność szczepionki przeciwko grypie wynosi:

- od 70% - 90% w przypadku ludzi zdrowych poniżej 65 roku życia,
- od 50% -70% w grupach podwyższonego ryzyka.

Co sezon epidemiczny opracowywana i rekomendowana jest przez WHO (Światową Organizację Zdrowia) nowa szczepionka przeciw grypie, na podstawie szczepów wirusa krążących aktualnie na półkuli północnej (luty) i dla półkuli południowej (wrzesień), uwzględniając zmiany antygenowe wirusów krążących w populacji.

W Polsce dostępne są szczepionki inaktywowane zawierające cząstki wirusa grypy (typu „split”) lub powierzchniowe białka wirusa grypy (typu „subunit”). Od sezonu epidemicznego 2017/2018 szczepionki przeciw grypie dostępne na polskim rynku są trójskładnikowe lub czteroskładnikowe. Dostępność szczepionek danego producenta na rynku farmaceutycznym zależy od sezonu epidemicznego. Jednak skład wszystkich z tych szczepionek jest taki sam w danym sezonie epidemicznym. Zawierają one antygeny tych samych 3 lub 4 różnych szczepów wirusa grypy, rekomendowanych przez WHO (Światowa Organizacja Zdrowia) producentów szczepionek.

Aktualnie brak jest refundowanych szczepień przeciw grypie w ramach powszechnego kalendarza szczepień ochronnych. Szczepienia przeciwgrypowe przynoszą, poza indywidualnymi korzyściami również korzyści społeczne. Przerwany jest łańcuch infekcji - jeśli wystarczająco dużo osób podda się szczepieniom, uzyska się efekt polegający na zapobieżeniu powstawania i rozprzestrzeniania się epidemii grypy.

Celowość wdrożenia programu szczepień w Gminie Strzelin potwierdzają fakty, zarówno ze względów ekonomicznych jak i epidemiologicznych. Wdrożenie programu spotęguje dostępność do szczepionki, co poprawi stan zdrowia lokalnej społeczności. Przeprowadzenie bezpłatnej profilaktyki szczepień prawdopodobnie skłoni osoby w wieku 65+ do regularnego poddawania się szczepieniom. Osoby te często ze względu na swoje niskie zasoby finansowe (emerytury i renty) miały tę możliwość ograniczoną.

II. Cele programu polityki zdrowotnej i mierniki efektywności jego realizacji

II. 1 Cel główny

Celem głównym Programu jest zmniejszenie liczby zachorowań na grypę i zapobieganie powikłaniom pogrypowym u mieszkańców w wieku 65 lat i powyżej zamieszkałych na terenie gminy Strzelin, poprzez przeprowadzenie skutecznych szczepień.

II.2. Cele szczegółowe

Program poza wyznaczonym głównym celem realizacji programu zakłada dodatkowo cele szczegółowe, do których można zaliczyć:

- zwiększenie dostępności do bezpłatnych szczepień profilaktycznych przeciwko grypie, dla osób w wieku powyżej 65 roku życia zamieszkałych na terenie Gminie Strzelin,
- obniżenie wskaźnika zachorowalności oraz poważnych powikłań po przebytej chorobie,
- zmniejszenie hospitalizacji i wizyt ambulatoryjnych z powodu grypy i jej powikłań,
- zmniejszenie ilości zgonów z powodu grypy i jej powikłań w ogólnej populacji gminy,
- wzrost wiedzy mieszkańców gminy Strzelin na temat zagrożeń wynikających z grypy,
- wyrównanie szans w zakresie dostępu do świadczeń medycznych niefinansowanych ze środków publicznych, osób znajdujących się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.

II. 3. Mierniki efektywności realizacji programu polityki zdrowotnej

Podczas realizacji Programu szczegółowo będą analizowane następujące mierniki efektywności:

- liczba osób zakwalifikowanych do szczepienia,
- liczba osób zaszczepionych w ramach programu,
- liczba osób, które zachorowały na grypę,
- liczba hospitalizacji wynikających z zachorowania na grypę.

III. Charakterystyka populacji docelowej oraz charakterystyka interwencji, jakie są planowane w ramach programu polityki zdrowotnej

III. 1. Populacja docelowa

Program profilaktycznych szczepień przeciw grypie skierowany jest do grupy docelowej obejmującej mieszkańców Gminy Strzelin w grupie wiekowej 65+. Wielkość populacji we wskazanym przedziale wiekowym na dzień 30.05.2021 roku według danych Ewidencji Ludności Urzędu Miasta i Gminy w Strzelinie wynosi ok. 4407 osób. Szczepieniem zostanie objęta szacunkowa liczba około 20% docelowej populacji.

Tab. 3. Liczba osób w wieku 65 lat i powyżej zamieszkałych na terenie Gminy Strzelin kwalifikująca się do udziału w Programie

Rok urodzenia	Przedział wiekowy	Ilość
1921 i poniżej - 1956	65 lat i powyżej	4407
1922 i poniżej - 1957	64 lata i powyżej	5025
1923 i poniżej - 1958	63 lata i powyżej	4730
RAZEM		14 162

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ewidencji Ludności Urzędu Miasta i Gminy Strzelin, stan na dzień 30.05.2021 r.

Według danych przedstawionych powyżej szacuje się, że liczba osób w wieku 65 lat i powyżej włączona do programu na Gminy Strzelin w latach 2021 – 2023 wyniesie łącznie 14 162 osób, z tym że w pierwszym roku realizacji programu będzie to 4 407 osób.

Programem polityki zdrowotnej przeciwko wirusowi grypy będą objęte kolejno:

- w roku 2021 – osoby z roczników 1921 – 1956,
- w roku 2022 – osoby z roczników 1922 – 1957,
- w roku 2023 – osoby z roczników 1923 – 1958.

III. 2. Kryteria kwalifikacji do udziału w programie polityki zdrowotnej oraz kryteria wyłączenia z programu polityki zdrowotnej

Program szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65+ zamieszkałych na terenie Gminy Strzelin ma charakter otwarty. Kwalifikacji do udziału w programie dokona lekarz podczas wstępnego badania. O zakwalifikowaniu się do programu zadecyduje kolejność zgłoszenia się do realizatora programu.

Informacje o realizacji programu przedstawione zostaną przez organizatora programu w lokalnych mediach społecznościowych, na stronie internetowej, na tablicy ogłoszeń organizatora oraz wśród organizacji działających na rzecz osób starszych. Dodatkowo realizator programu wyłoniony w drodze zastosowanej procedury otwartego konkursu ofert będzie zobowiązany do przeprowadzenia

kampanii informacyjno – edukacyjnej tj. do umieszczenia plakatów informacyjnych w instytucjach publicznych, zakładach opieki zdrowotnej, aptekach, stronach internetowych, prasie lokalnej i miejskich nośnikach informacyjnych w sposób zwyczajowo przyjęty.

III. 3. Planowane interwencje

Program przewiduje przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej, której celem jest podniesienie świadomości na temat grypy oraz zachęcenie do uczestnictwa w programie. Kampania skierowana będzie do jak największej liczby odbiorców. Ulotki i plakaty z informacją na temat grypy, jej ciężkich powikłań oraz możliwości wzięcia udziału w programie szczepień zostaną rozpowszechnione w różnych instytucjach gminy. Materiały informacyjno-edukacyjne umieszczone zostaną również w lokalnych mediach społecznościowych, w lokalnej prasie oraz na stronach internetowych.

Przed szczepieniem przeprowadzone zostaną badania lekarskie kwalifikujące do udziału w programie. Wytyczne Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce (KLR 2016) wskazuje, że wykonywanie szczepień powinno odbywać się w całym sezonie występowania największych zachorowań na grypę, najlepiej jednak szczepić na początku sezonu epidemiologicznego tj. od września do połowy listopada.

Program szczepień profilaktycznych przeciw grypie dla osób w wieku 65+ z terenu Gminy Strzelin przewiduje zastosowanie szczepionki przeciwko wirusowi grypy według realizowanego schematu szczepień zgodnym ze wskazaniami producenta szczepionki z zaleceniami WHO na sezon 2020/2021. Szczepionki te zawierają antygeny HA i NA dwóch podtypów wirusa grypy typu A, a także jednego lub dwóch wirusów grypy typu B. Konieczność podawania szczepienia przeciw grypie w każdym kolejnym sezonie wynika ze zmienności antygenowej wirusów. Obecnie ze względu na szeroką ochronę oraz porównywalne bezpieczeństwo rekomendowane są szczepionki czterowalentne (zawierają dwa podtypy wirusa grypy typu A i jedną, wybraną z dwóch istniejących, linię wirusa grypy typu B), zapewniające większą skuteczność w porównaniu ze szczepionką trójwalentną.

III. 4. Sposób udzielania świadczeń zdrowotnych w ramach programu polityki zdrowotnej

Szczepienia ochronne przeprowadzane przez realizatora programu dla mieszkańców Gminy Strzelin w wieku 65+ będą świadczeniem bezpłatnym, wykonywanym do wyczerpania zaplanowanych w budżecie Gminy Strzelin środków finansowych.

III. 5. Sposób zakończenia udziału w programie polityki zdrowotnej

Zakończenie udziału w Programie jest możliwe na każdym etapie programu na życzenie uczestnika. Zakończenie udziału w programie może być zakończone ze względu na:

- brak zgody pacjenta na wykonanie szczepienia,
- przeciwwskazania medyczne do podania szczepionki,
- wyczerpanie się puli szczepionek.

IV. Organizacja programu polityki zdrowotnej

IV. 1. Etapy programu polityki zdrowotnej i działania podejmowane w ramach etapów

Program profilaktycznych szczepień przeciwko grypie dla mieszkańców w wieku 65 lat i powyżej z Gminy Strzelin realizowany będzie w latach 2021-2023, w miesiącach wrzesień – grudzień.

Program corocznie będzie składał się z następujących etapów:

1. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert na realizatora programu.
2. Wybór jednostki realizującej program w drodze konkursu zgodnie z art. 48 b ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych z środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285) oraz art. 17 ust. 1 i 22 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 711), tak aby działania medyczne i edukacyjne były przeprowadzone w sposób merytorycznie właściwy w oparciu o zasoby finansowe Gminy Strzelin oraz wg harmonogramu opracowanego przez realizatora w uzgodnieniu z organizatorem. Realizatorem programu powinien być podmiot wykonujący działalność leczniczą, wybrany w drodze otwartego konkursu ofert, posiadający wyspecjalizowaną kadrę oraz bazę niezbędną do realizacji programu. Kwalifikacje personelu oraz wyposażenie punktu szczepień muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami.
3. Opracowanie szczegółowego procesu współpracy między organizatorem, a realizatorem.
4. Realizacja programu:
 - kampania informacyjno-edukacyjna,
 - rekrutacja osób do programu,
 - uzyskanie pisemnej zgody na szczepienie,
 - badanie lekarskie kwalifikujące do szczepienia,
 - wykonanie szczepień ochronnych,
 - przeprowadzenie ankiety.
5. Systematyczne monitorowanie realizacji programu. Program będzie monitorowany przez cały okres jego realizacji oraz po jego zakończeniu przez realizatora programu. Realizator programu przedstawi w trakcie realizacji Programu po zakończonym

miesiącu kalendarzowym sprawozdanie o liczbie osób zakwalifikowanych do programu oraz liczbie osób zaszczepionych. Po zakończeniu Programu realizator będzie zobowiązany złożyć sprawozdanie z całości realizacji programu.

IV. 2. Warunki realizacji programu polityki zdrowotnej dotyczące personelu, wyposażenia i warunków lokalowych.

Szczepienia ochronne będą realizowane przez podmioty prowadzące działalność leczniczą na terenie Gminy Strzelin, na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz. U. z 2021 poz. 711). Wyposażenie punktu szczepień będzie zgodne pod względem sanitarnym i technicznym zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 595).

V. Sposób monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej

V. 1. Monitorowanie

Ocena „zgłaszalności” do programu będzie monitorowana na podstawie miesięcznych sprawozdań realizatora programu zawierających następujące dane:

- liczbę osób zakwalifikowanych do szczepienia,
- liczbę osób zaszczepionych.

Dodatkowo ocena jakości świadczeń będzie wydana na podstawie ankiety dotyczącej oceny wykonanych świadczeń i realizacji Programu, którą każdy uczestnik otrzyma do wypełnienia po wykonanym szczepieniu.

V. 2. Ewaluacja

Ocena efektywności Programu dokonana będzie na podstawie danych:

- liczba zaszczepionych w Programie w stosunku do liczby uprawnionych do szczepienia,
- liczba zachorowań na grypę w stosunku do liczby zaszczepionych,
- liczba zachorowań na grypę i jej powikłania w stosunku do liczby populacji uprawnionej do szczepienia w ramach programu.

VI. Budżet programu polityki zdrowotnej

VI. 1. Szacunkowe koszty jednostkowe.

Planuje się, że koszt szczepienia jednej osoby, tj. koszt zakupu szczepionki, koszt badania lekarskiego kwalifikującego do szczepienia, koszt podania szczepionki oraz koszty działań informacyjno-edukacyjnych to koszt od 45 do 50 zł.

VI. 2. Koszty całkowite.

Środki na realizację programu zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Strzelin na rok 2021 w dziale 851 rozdział 85195 § 4280 w kwocie 40 000,00 zł. Realizator programu będzie wykonywał program do wyczerpania przyznanych środków. W latach 2021-2023 na realizację programu wyasygnowana zostanie kwota 120 000,00 zł.

VI. 3. Źródła finansowania

Program szczepień przeciwko grypie w całości zostanie sfinansowany z budżetu Gminy Strzelin.

VII. Bibliografia

1. Polskie Standardy Profilaktyki i Leczenia Grypy, prof. dr hab. Lidia Brydak, dr n. med. M. Romanowska, prof. dr hab. n. med. A. Radzikowski, prof. dr hab. N. med. Andrzej F. Steciwko.
2. Grypa – praktyczne kompendium, prof. dr hab. n. med. Adam Antczak, Warszawa 2015.
3. <https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/>
4. <https://aap.org/en-us/Pages/Default.aspx>
5. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26763858>
6. <https://www.escardio.org/Guidelines/Clinical-Practice-Guidelines>
7. Uhart M., H. Bricout, E. Clay & Natalie Largerson; wpływ szczepionki przeciwko grypie sezonowej na zdrowie publiczne i aspekty ekonomiczne porównanie czterowalentnych i trójwalentnych szczepionek przeciwko grypie w Europie.
8. Zakład Badania Wirusów Grypy, Krajowy Ośrodek ds. Grypy, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, prof. dr hab. Lidia B. Brydak, dr hab. Aleksander Masny, Warszawa 2018.

**ZGODA NA UDZIAŁ W PROGRAMIE POLITYKI ZDROWOTNEJ
OBEJMUJĄCEJ PRZEPROWADZENIE SZCZEPIEŃ PRZECIWKO GRYPIE**

Ja, zamieszkała/y pod adresem:
(nazwisko i imię)

.....

wyrażam zgodę na udział w „Programie szczepień profilaktycznych przeciw grypie dla osób w wieku 65 lat i powyżej zamieszkałych na terenie Gminy Strzelin na lata 2021-2023” obejmującym wykonanie szczepienia szczepionką ochronną przez wykwalifikowany personel medyczny.

Potwierdzam, iż zostałam/em poinformowana/y o celu przeprowadzenia szczepień. Potwierdzam, iż zostałam/em poinformowana/y o możliwości rezygnacji z udziału w Programie na każdym etapie jego realizacji, po złożeniu pisemnej rezygnacji z uczestnictwa w Programie.

Potwierdzam, że zostałam/em poinformowana/y o przeciwwskazaniach do wykonania szczepienia, dających się przewidzieć następstwach i powikłaniach, zwiększeniu ryzyka zdrowotnego w przypadku niewykonania szczepienia, możliwości wystąpienia negatywnego odczynu poszczepiennego, który może powstać mimo prawidłowego wykonania szczepienia, postępowania po wykonaniu czynności leczniczej. Informacja przekazana mi przez personel medyczny była dla mnie w pełni jasna i zrozumiała. W trakcie rozmowy miałam/em możliwość zadawania pytań dotyczących proponowanego szczepienia.

Oświadczam, że zapoznałam/em się z powyższym tekstem i wyrażam zgodę na wykonanie szczepienia.

Ze względu na własne bezpieczeństwo Pacjent powinien pozostać na terenie przychodni przez 30 min po wykonaniu szczepienia.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w formularzu zgody dla potrzeb niezbędnych do realizacji „Programu szczepień profilaktycznych przeciw grypie dla osób w wieku 65 lat i powyżej zamieszkałych na terenie Gminy Strzelin na lata 2021-2023” zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1).

.....
(Data i czytelny podpis)

ANKIETA DOTYCZĄCA SATYSFAKcji ZE SPOSOBU REALIZACJI I JAKOŚCI UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ
(badanie anonimowe)

1. Jak oceniasz swój poziom satysfakcji z realizacji „Programu szczepień profilaktycznych przeciw grypie dla osób w wieku 65 lat i powyżej zamieszkałych na terenie Gminy Strzelin”.

a) poziom wiedzy o oczekiwanych efektach zdrowotnych po wykonaniu szczepienia

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

- od 1 poziom - bardzo słaby do 6 poziom - bardzo wysoki

b) poziom wiedzy o możliwych zagrożeniach związanych z wykonaniem szczepienia

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

- od 1 poziom - bardzo słaby do 6 poziom - bardzo wysoki

2. Jak oceniasz jakość udzielonych świadczeń zdrowotnych w ramach Programu.

a) terminowość wykonania szczepień

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

- od 1 poziom - bardzo słaby do 6 poziom – bardzo

b) poziom usług lekarskich (badania przed szczepieniem)

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

- od 1 poziom - bardzo słaby do 6 poziom – bardzo

c) poziom usług pielęgniarских (podanie szczepionki)

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

- od 1 poziom - bardzo słaby do 6 poziom – bardzo

3. Czy uważasz, że realizacja tego Programu jest potrzebna?:

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

- od 1 zdecydowanie nie do 6 zdecydowanie tak

4. Jakie są twoje potrzeby w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej na terenie Gminy Strzelin?:

.....
.....
.....
.....
.....